

Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde

Bóbita Bölcsődéje

8151 Szabadbattyán Batthyány u. 4/a

SZAKMAI PROGRAM

2023

TARTALOM

1. BEVEZETŐ	3
2. JOGSZABÁLYOK	4
3. SZABADBATTYÁNI CIFRAKERT ÓVODA-BÖLCSŐDE BÓBITA BÖLCSŐDÉJÉNEK ADATAI	5
4. BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS	5
5. BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSUNK CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI.....	10
6. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZOLGÁLTATÁSON BELÜL ÉS TÁGABB KÖRNYEZETTEL	16
7. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	17
8. TÁRGYI FELTÉTELEK	19
9. A BÖLCSŐDE KIEMELT SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE	22
10. AZ INTÉZMÉNY NYITVA TARTÁSA.....	24
11. A BÖLCSŐDE NEVELÉSI FELADATAI.....	25
12. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI	27
13. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	38
14. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	43
15. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE- GONDOZÁSA.....	44
16. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	44
17. A GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓ.....	47
18. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE	49
19. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAI ÉS AZOK VÉDELME	50
20. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGE, BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI.....	53
21. MINŐSÉGI MUNKA VÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE	53
ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT	54
MELLÉKLETEK	55

*„Ami egy gyerek agyában, lelkében zajlik, a mérhetetlen kíváncsiságot a világ iránt,
ezt nem lehet elvenni tőle.”*

/ Csukás István/

1. BEVEZETŐ

A Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéjének szakmai programja a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 4/A. § (1) bekezdése, és a „*A Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja*” mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembe vételével készült. Megvalósítása biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig a bölcsődénk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

Célunk családbarát, támogató intézményként a települések lakosainak igényeihez igazodó jó színvonalú napközbeni kisgyermekellátás biztosítása bölcsődei kereteken belül, az alapellátás és szolgáltatások nyújtásával.

Küldetésünk olyan, gyermekekre szabott nevelési-gondozási elvek alkalmazása, melyek a bölcsődei ellátás területén a gyermekek igényeit maximálisan kielégítik. Tevékenységünk legfőbb motiváló tényezője a szeretetteljes odafordulás, gyermeki személyiség tisztelete, a családok és ellátásunk értékrendjének összehangolása, az egymás iránti megbecsülés, a következetesség és a feltétel nélküli elfogadás áll.

A szakmai programunk hatálya kiterjed a Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéjére.

A szakmai programunkkal célunk:

- Az egységes szakmai irányvonal meghatározása.
- A *Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramjának* magas szintű megvalósítása, a jó gyakorlatok kialakítása, új módszerek és tevékenységek bevezetése, az ellátók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolátépítése.
- Az ellátottak egyéni szükségleteinek biztosítása.
- Az egészséges életmód alakításának segítése.

Feladatunk, hogy a Szakmai programot megvalósítsuk, és megteremtsük annak lehetőségét, hogy az igények kielégítéséhez biztosítsuk a szakszerű, törvényes, és magas színvonalú ellátást.

A szakmai program elérhetősége

A szakmai program a Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéjében elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten a bölcsőde szakmai vezetője ismerteti a szülőkkel.

2. JOGSZABÁLYOK

A bölcsőde munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok

- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002.) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról.
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről.
- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló.
- 15/1998. (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó ajánlásokról
- A bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II.19.) SzMM utasítás.
- 369/2013.(X.24.) Korm. rendelet szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények hálózatok hatósági nyilvántartásáról, ellenőrzéséről
- 415/2015.(XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről.
- 253/1997.(XII.20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)
- Helyi Önkormányzati rendelet a térítési díjról!

3. SZABADBATTYÁNI CIFRAKERT ÓVODA-BÖLCSŐDE BÓBITA BÖLCSŐDÉJÉNEK ADATAI

Fenntartó neve: Szabadbattyán Nagyközségi Önkormányzat

Címe: 8151 Szabadbattyán Csíkvár tér 1.

Telefon: 22/363 052, 22/588-100

Intézmény neve: Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéje

Címe: 8151 Szabadbattyán Battyáni u. 4/a

Férőhelyszám: 2 x 14 fő (12+2 fő, ha nevelési év közben veszélyeztetettsége miatt kell felvenni a gyermeket, vagy a csoportban minden gyermek betöltötte a 2. évét).

Nyitvatartás: munkanapokon: 7 - 17 óráig

Szakágazat száma: 889110 Bölcsődei ellátás

Kormányzati funkciók száma:

104030 Gyermek napközbeni ellátása

104031 Gyermek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében

104036 Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben

Ellátási területe: Szabadbattyán közigazgatási területe

Érvényességi területe: Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéje

4. BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő

munkarendjéhez igazodik. Gyermek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is. /Gyvt. 41.§ (1)/

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A bölcsődei ellátás keretében – ha e törvény kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a **bölcsőde**, a **mini bölcsőde**, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde. Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek nevelése és gondozása is végezhető. A bölcsődei ellátások keretében az alapellátáson túl – szolgáltatásként – **speciális tanácsadás**, **időszakos gyermekfelügyelet**, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig tart.

A Gyvt. 42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húsz hetes korától nevelhető és gondozható

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
- b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
- c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
 - ca) január 1- augusztus 31. között tölti be, az adott év augusztus 31-ig,
 - cb) szeptember 1- december 31. között tölti be, a következő év augusztus 31-ig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

- a nevelés-gondozás feltételeit,
- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben a bölcsőde tekintetében meghatározott textíliát és bútort, egyéb eszközöket,

- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint.

4.1. BÖLCSŐDE

43. § * (1) A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

A bölcsőde szervezetenként többcélú intézményként, óvoda-bölcsődeként működik.

A bölcsődei felvétel során is előnyben kell részesíteni:

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket.

15/1998.(IV.30.) NM rendelet

35. § (1) Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra (a továbbiakban: korai fejlesztésre és gondozásra) jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével

a) bölcsődében és mini bölcsődében – az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján – az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

(2) Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

(3) A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet

a) a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban, vagy b) speciális bölcsődei csoportban.

(4) Egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy a speciális bölcsődei csoportban

a) bölcsőde, mini bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén legfeljebb három gyermeket,

b) családi bölcsőde esetén legfeljebb kettő gyermeket nevelhet, gondozhat.

(5) A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek szükségleteihez igazodóan a (4) bekezdésben foglaltnál kevesebb számban is meghatározható az egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy által nevelhető, gondozható gyermekek száma.

(6) Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosultságát, a bölcsődei ellátás egyes formáinál az e rendeletben meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

36. § Ha a fenntartó eltérően nem rendelkezik, a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülő legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak munkáltatói igazolást nyújt be, vagy bemutatja a leendő munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

37. § (1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek bölcsődei ellátását.

(2) A Gyvt. 42. § (1) bekezdése szerinti bölcsődei ellátás esetén a gyermek, napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek, napi gondozási ideje négy óránál kevesebb időtartamban is meghatározható.

(3) A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó, legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

(4) A bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója minden év április 30-áig tájékoztatást küld a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akiről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint, a szülő egyetértésével megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érett. A települési önkormányzat jegyzője a tájékoztatást minden év május 15-éig megküldi a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kötelező felvételt biztosító óvoda vezetőjének.

(5) A (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek szülője mentesül a gyermek óvodai beíratásának kötelezettsége alól.

(6) Ha a (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek ellátására vonatkozó megállapodás a bölcsődei nevelési év közben megszűnik, arról a bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója haladéktalanul tájékoztatja a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

38. § (1) Nem gondozható bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a házi gyermekorvos vagy a háziorvos nem igazolja, hogy ez az állapot már nem áll fenn.

(2)⁹³ A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti orvosi szakvélemény beszerzése előtt – nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermek esetén – kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.

39. § A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a **bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább három négyzetméter.**

40. § (1) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatások biztosítása nem veszélyeztetheti a bölcsődei ellátás keretében kötelezően nyújtandó, a Gyvt. 42. § (1) bekezdésében foglalt ellátás biztosítását. A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető.

(2) Az **időszakos gyermekfelügyelet** a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó **bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás.** Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az e rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

(3) A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétfőn és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekenként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

(4) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti más gyermeknevelést segítő szolgáltatás a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, valamint a játék- és eszközkölcsonzés. A **játszócsoporthoz a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége – a kisgyermeknevelő, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy segítségével – biztosítható**

a) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy

b) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

41. § (1) A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a 10. mellékletben meghatározott **Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.**

(2) A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, szolgáltató **helyi szakmai programot készít.**

(3) A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét (a továbbiakban: **felszerelési jegyzék**) a 11. melléklet tartalmazza.

A bölcsődére és a mini bölcsődére vonatkozó közös rendelkezések

42. § (1) A gyermek bölcsődébe és mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a) a körzeti védőnő,
- b) a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- c) a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- d) a gyámhatóság is kezdeményezheti.

(2) Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére **veszélyeztetettsége miatt** kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az ezen rendeletben meghatározott **csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.**

43. § (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében az **április 21-én** vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott **Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.**

(2) Az (1) bekezdés szerinti nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében és a mini bölcsődében **dolgozók szakmai fejlesztése.**

(3) A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítani kell.

(4) A **szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.**

Bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések

Egy bölcsődei csoport létszáma 12 fő. Ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14 fő lehet a csoportlétszám.

5. BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSUNK CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

A bölcsődénk két csoportjában rendelkezésre állnak az optimális erőforrások, és a gyermekek biztonságos, derűs, családias, szeretetteljes gondoskodást nyújtó légkörben tölthetik napjaikat. A kisgyermeknevelők és dajkák gondolkodását a gyermekközpontúság hatja át, a módszerekben a demokratikus nevelési stílust képviselik. A gyermekekben a legkisebb életkortól kezdve a pozitív énképet erősítik.

Célunk:

- A gyermekek gondos ellátása mellett, jelentős segítséget adni a gyermeküket otthon nevelő családoknak is.
- Szeretnénk a hozzánk érkező gyerekeknek és szüleiknek jó színvonalú ellátást kínálni, szeretetteljes nyugodt körülményeket biztosítani, amelyben mini bölcsődéseink biztonságban érzik magukat.

- A lehetőségek széles tárházát biztosítani a képességük kibontakozásához.
- Boldogan, egyenlő esélyeket biztosítva fejlődhetnek testileg, lelkileg a gyermekek.
- A játék legyen az elsődleges és meghatározó tevékenységük a személyiségfejlődés és a szocializáció folyamatában.
- Bölcsődei életük önmegvalósító élményt adó tevékenységben teljesszen ki.
- Képesé váljanak a természeti - társadalmi környezetben biztonsággal, önállóan tájékozódni, környezetünk értékeit és szépségeit felfedezni, megóvásában közreműködni.
- Olyan bölcsődét működtetni, melyben a megfelelő személyi tárgyi feltételek adottak.
- A bölcsőde és a család nevelő, partneri kapcsolatának erősítése.

Feladatunk:

- A családban nevelkedő - 20 hetestől a három éves korú kisgyermek szakszerű nevelése és gondozása.
- A gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése a fejlődésük elősegítése.
- A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztés családias hangulatban.

Bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A mini bölcsődei nevelésünk további célja, hogy a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytassunk. Bölcsődei ellátásunk családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Bölcsődei nevelésünk alapelvei**A család rendszerszemléletű megközelítése**

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemléletünk lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakembereink hozzájárulhatnak a család életminőségének javításához.

Az intézményünkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermek családjával, valamint a családdal való folyamatos kapcsolattartással és tájékoztatással. Fontosnak tartjuk a személyes beszélgetéseket, az információ áramlását, a család tapasztalatainak, kérdéseinek megvitatását. Minden újonnan érkező gyermek esetében megtörténik a családlátogatás, amely során a kisgyermeknevelőinknek lehetősége nyílik a család és otthoni környezetének jobb és közelebbi megismerésére. A családlátogatás során közelebbi képet kapunk a család szokásairól, a kisgyermek otthoni viselkedéséről. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelők napi munkájuk során tudják beépíteni a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a család és a kisgyermeknevelők között egy bizalmi kapcsolat alakulhasson ki, először a szülők „beszoktatását” fontos elvégeznünk minél szélesebb körű tájékoztatással, személyes beszélgetésekkel, programjainkra való invitálással az ő aggályaiknak meghallgatásával és pozitív szülői attitűdjeik megerősítésével.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.

A gyermekek fejlődésében az első három életév meghatározó jelentőségű, hiszen ebben a szakaszban az alapvető humán funkciók és sajátosságok, valamint a személyiség karakterjegyeinek kialakulása zajlik. A fejlődés üteme és minősége minden gyermek esetében egyedi utakat jár be, így előfordulhatnak átmeneti lassulások, megakadások, amelyek azonban hosszútávon hatással lehetnek a későbbi készségek és képességek fejlődésére, az óvodai, iskolai életre is.

Ezért ezekben az időszakokban kiemelten fontos a preventív szemléletű beavatkozás, a kisgyermeknevelő, a szülők és segítő szakemberek együttműködése annak érdekében, hogy a kisgyermek megkaphassa a számára legmegfelelőbb támogatási formát. A prevenciós feladatok megvalósításába a kisgyermeknevelők jelzése, illetve szülői konzultáció alapján, szükség esetén speciális szakembereket (gyermekorvos, védőnő, dietetikus, stb.) is bevonunk. Ehhez elengedhetetlenek azok a strukturális feltételek (szobai, udvari játékok), amelyek lehetőséget biztosítanak a mozgás, a beszéd, a figyelem, az értelmi képességek adekvát módon történő fejlesztéséhez, az egészségmegőrzéshez, prevencióhoz.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Bölcsődei ellátásunk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében, fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a mini bölcsőde életébe. Fontosnak tartjuk a család nevelési

szokásainak és értékeinek állandó szem előtt tartását, valamint a gyermek szempontjából a szülőt a családot tekintjük szakértőnek. Eltérő kultúrák, nevelési elvek, szokások esetén is igyekszünk nevelési-gondozási feladatainkban ezeknek és a családi elvárásoknak az intézmény lehetőségeihez képest megfelelni.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

Bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális különbségek iránti tolerancia kialakítására. Igyekszünk eleget tenni más kultúrából érkező családok egyedi étkezési elvárásainak, (akár sertéshús mentes diéták biztosításával). A kulturális különbségekből adódó nevelési-gondozási egyediségeket is tiszteletben tartja az intézményünk.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A kisgyermeknevelők rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez. Az intézményünk lehetőséget biztosít és támogatja azokat a munkavállalóit, akik szakmai fejlődésük érdekében tovább szeretnének tanulni, akár olyan felsőfokú intézményben is melyet a kisgyermeknevelői munkájuk során a még hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében fel tudnának használni.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátásunk, a szülővel történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és hely állandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A csoportszobákban a játszósarkok kialakítása, a játékok elhelyezése a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének és a csoport létszámának figyelembe vételével történik. A játékok állandó helye a csoport szokásrendszere is fontos tényezői a biztonság és stabilitás megteremtésének.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Az intézményünk nagy gondot fordít arra, hogy a bölcsődei élet megkezdésekor, a beszoktatásnál a fokozatosságot szem előtt tartsa. Figyelmet fordítunk arra is, hogy a gyermekek koruknak megfelelő táplálkozásban részesüljenek, valamint, hogy az étkezések során biztosítva legyen a változatosság. A gyermekek étrendjében nem szerepelhet ugyanaz az étel két héten belül. Bölcsődénk saját főző konyhájának élelmezésvezetője törekszik a heti étrend kialakítása során, hogy a gyermekek a főzeléktől a húsos ételekig mindent fogyasszanak. Az új ételek bevezetése egy kisgyermek étkeztetésébe is fokozatosan valósul meg.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. Bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

A kisgyermeknevelők a napi nevelési és gondozási feladatok során mindig figyelembe veszik a kisgyermek személyiségét, egyedi fejlődési ütemét. Igyekeznek minden tevékenységnél, úgy, mint evésnél, alvásnál, játéknál is követni a kisgyermek saját ütemét. Minden gyermeknek mások az alvási szokásai és szükségletei, más az étkezési szokása és üteme, más egyéni szokásai vannak, ezeket szem előtt tartva támogatják és segítik a gyermeket a mini bölcsődénkben.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim színterei. A gondozási műveletek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Az intézményünkben a kisgyermeknevelők arra törekednek, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kisgyermeket is. Türelemmel kivárják, míg a gyermekek próbálkoznak önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sűrgetve a gyermekeket, lehetőséget biztosítva számukra, hogy egyedül oldják meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére. A gondozási helyzetek azok a kivételes alkalmak, amikor a kisgyermeknevelők kettesben lehetnek a „saját gyermekeikkel”, csak rájuk tudnak figyelni és a gyermekek is érezhetik ennek a helyzetnek az intimitását, és hogy csak ők a fontosak.

A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a mini bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal- az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait. A kisgyermeknevelők lehetőséget biztosítanak a kisgyermek számára, hogy önállóan próbáljanak megvalósítani, megoldani feladatokat. Azonban a nevelők nem hagyják magukra a gyermekeket, csak lehetőséget biztosítanak, hogy a gyermekek megismerjék tapasztalatszerzés útján saját képességeiket, határaikat. Viszont a gyermekek elakadása, elbizonytalanodása esetén egyből segítséget nyújtanak. Biztosítják a gyermekek számára a szükséges időt, helyet, jó légkört, tárgyakat, gondoskodást, törődést, empátiát, szükség szerint együtt játszást ahhoz, hogy a gyermekek tanulni tudjanak saját fejlődési ütemükben.

6. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZOLGÁLTATÁSON BELÜL ÉS TÁGABB KÖRNYEZETTEL

Intézményen belüli együttműködés

Többcélú intézményként törekszünk az óvoda-bölcsőde dolgozóival való tartalmas kapcsolat kialakítására, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, az együtt dolgozást, s ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat.

Szervezünk óvoda-bölcsőde közös programokat (óvoda-, bölcsődelátogatást, lámpás felvonulást stb.). A szülők mindig nagy érdeklődést mutatnak az óvodai tájékoztatás iránt. A bölcsőde – óvoda átmenet megkönnyítése érdekében a kiscsoportot fogadó óvodapedagógusok meglátogatják a gyermekeket a bölcsődében. Óvodakezdekéskor pedig lehetőség van arra, hogy az óvodában a kisgyermeknevelők meglátogassák volt bölcsődés gyermekeiket.

Nagyon fontosnak tartjuk a munkatársak közötti segítő, támogató, jó kapcsolat kialakítását, a higgadt, nyugodt, jó munkahelyi légkör kialakítását.

Szülőkkel

Bölcsődénkben nagyon fontos a szülőkkel, a családokkal való személyes kapcsolattartás. Ennek valamennyi formáját alkalmazzuk a gyakorlatban is intézményünkben. Fontosnak tartjuk a beszoktatási időszakot megelőző szülői értekezletet, amely az újonnan érkező gyermekek szüleinek szolgál a bölcsődével kapcsolatos hasznos információkkal. A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások biztosítják, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelők pedig, a szülő segítségével megismerik a gyermekek egyéni igényeit, szokásait.

Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását és elősegítik az együtt-nevelés megvalósulását.

Évi kétszer kerülnek megrendezésre a szülőcsoportos megbeszélések, melynek keretében minden alkalommal más téma kerül feldolgozásra. Az év során tartunk Nyílt Napot, majd bölcsőde kóstolgot. A nyílt napon azok a szülők vesznek részt, akiknek a gyermeke még nem jár az intézményünkbe, de beíratását a következő nevelési évben tervezik. A bölcsőde kóstolgot azoknak szól, akik már felvételt nyertek, ekkor a gyermekek szüleinek előre egyeztetett időpontban lehetőséget nyújtunk a bölcsődei életébe való betekintésre. A felsoroltakon túl informális és formális tájékoztatási, beszélgetési alkalmakra is sor kerül a nevelési év során folyamatosan.

Bölcsődén kívüli együttműködés

A Bóbita Bölcsőde folyamatos kapcsolatot tart a település több intézményével is. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködésre épülő kapcsolatokat ápolunk mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, kerülhetnek.

- **Védőnői Szolgálattal**

A védőnők felkeresik az intézményt. Figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését.

- **Pedagógiai Szakszolgálattal** és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Rehabilitációs Szakértői Bizottsággal a sérült gyermekek napközbeni ellátása, korai fejlesztése kapcsán.

- **Gyermekjóléti Szolgálattal**

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van, mint a jelzőrendszer tagjának. A jelzőrendszer tagjaival team munkában dolgozunk, melynek célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a saját területükön ellátott feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva, kiegészítve dolgozzanak a cél érdekében.

További együttműködés:

- *A környező bölcsődékkel kapcsolat kialakítása*
- *Intézmények látogatása, szakmai megbeszélések szervezése,*
- *Magyar Bölcsődék Egyesületével, a területi szakértőivel.*
- *BDDSZ – a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetével.*

7. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Bóbita Bölcsőde

A minimum személyi feltételek a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működés feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelete 1-2. számú melléklete rendelkezik a szakmai létszámokról és a képesítési előírásokról.

A bölcsődében foglalkoztatott közalkalmazottak létszáma

munkakör	létszám
szakmai vezető	1 fő
kisgyermeknevelő	3 fő
bölcsődei dajka	2 fő
szakács	1 fő
konyhai kisegítő	1 fő
összesen	8 fő

A munkáltató jogkör gyakorlója az intézményvezető.

A **kisgyermeknevelő** feladata a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, gondozása, valamint testi-szellemi fejlődésének elősegítése.

A bölcsődében **bölcsődei dajka** segíti a kisgyermeknevelő munkáját. A bölcsődei dajka akkor tudja eredményesen segíteni a munkát, ha látja helyét, szerepét a bölcsőde egészében. Olyan empátiával kell rendelkeznie, amely alkalmassá teszi őt arra, hogy megfelelő társa legyenek a kisgyermeknevelőknek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában.

Megfelelő szintű folyamatos irányítás és tájékoztatás mellett tudja, hogy milyen célok érdekében, hogyan kívánja a kisgyermeknevelő a gyermekcsoport nevelését, gondozását megvalósítani és ennek megfelelően járul hozzá a nevelés-gondozás eredményességéhez.

Bölcsődében bölcsődei dajka munkakörben az alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot és/vagy a kisgyermek gondozó-nevelői képzést.

A bölcsődei dajka munkavégzését a nyitvatartási időn belül nyolcórás munkarendben kell megszervezni.

A bölcsődében a kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának a **munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 2. számú melléklete szerinti, érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.**

Bölcsődében a kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető munkakörben dolgozó személyeknek a munkaruha juttatás keretében legalább a 12. mellékletben foglaltakat kell biztosítani. A további munkakörökben dolgozó személyek részére a bölcsődében és a mini bölcsődében a fenntartó a 3. § (6) bekezdése alapján biztosítja a munkaruhát.

A bölcsődében a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez. Az intézményvezető úgy szervezi a napi munkát az intézményben, hogy a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjanak.

A bölcsődében az **ügyelet időtartama alatt legalább két fő (kisgyermeknevelő/k és/vagy bölcsődei dajka) biztosítja a gyermekek felügyeletét.**

Az intézményvezető a szakmai vezetővel egyeztetve biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen az NM rendelet 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel. A helyettesítő személynek is rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

8. TÁRGYI FELTÉTELEK

Szabadbattyáni **Cifrakert Óvoda-Bölcsőde** Bóbita Bölcsődéje a Batthyány u. 4/a szám alatt, a **Cifrakert Óvoda és a Napocska Mini Bölcsőde közötti útvonalon** található, könnyen megközelíthető minden irányból gyalogosan, gépjárművel egyaránt.

Bölcsődénk pályázati forrásból épült és 2023-ban került átadásra. Az épület korszerű, a kor elvárásainak minden szempontból megfelelő. A tetőn napelemek kerültek elhelyezésre, melyek támogatják energiafelhasználásunkat. Az épület akadálymentesített.

A bölcsőde két egybe nyíló csoportszobával, valamint a hozzá tartozó gyermeköltözővel és fürdőszobával rendelkezik. A játékeszközök mennyiségben, minőségben és anyagváltozatosságban is megfelelőek ahhoz, hogy segítsék a gyermekek közötti társas kapcsolatokat, az empátia, a tolerancia és az éntudat alakulását.

Árnyékolható teraszunk és tágas játszóudvarunk egyaránt biztosítják a lehetőséget a gyermekek nagymozgásának fejlesztésére, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre.

Ezen túlmenően az épületen belül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló egységek, melyek a személyzet szükségleteit szolgálják, illetve a szakmai felkészülés lehetőségeit biztosítják. A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, így bölcsődés gyermekeink számára - a napi négyeszeri étkezés során - helyben készült ételeket tudunk felszolgálni.

A bölcsőde külső-belső környezetének tisztaságára, rendezettségére nagy gondot fordítunk. Szakképzett kisgyermeknevelők és bölcsődei dajka biztosítják a szeretetteljes légkört. Nyugodt, odafigyelő légkörben, jó színvonalú felszereltséggel valósítjuk meg szakmai elképzeléseinket.

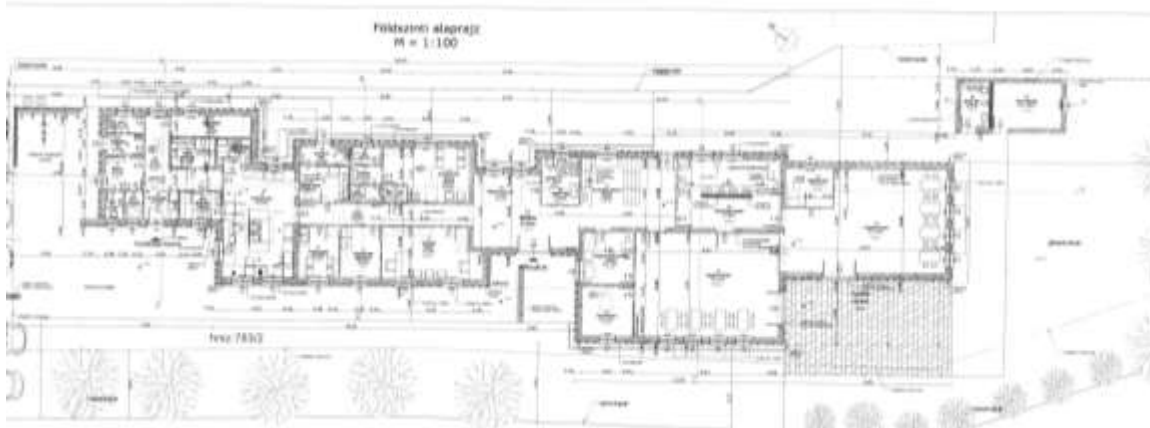
A munkatársak a családias, jó hangulatú, a családokat és egymást segítő együttműködésre törekednek. A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. melléklete tartalmazza. A jogszabály figyelembevételével történt a bölcsőde helyiségeinek kialakítása és az eszközök beszerzése.

Bölcsődénk helyiségei:

- előtér, babakocsi tároló,
- mozgáskorlátozott mosdó,
- gyermeköltöző,
- 2 egybenyíló csoportszoba,
- közös gyermek fürdőszoba,
- 2 játéktároló helyiség,
- kisgyermeknevelői szoba,
- gondozó szoba,öltöző, mosdó
- vezetői iroda,
- mosó-, szárító helyiség,

- takarító szertár,
- főzőkonyha a hozzá tartozó helyiségekkel.

Bölcsőde alaprajza

Játsszóudvar

Bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszóudvar, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából. A csoportszobák udvar felőli kijárata a közös, fedett, árnyékolható teraszra nyílik, ennek folytatásában található a játszóudvar, az épület mögötti hátsó részen. Az udvar a gyermeköltöző felől közvetlenül is megközelíthető.

A játszóudvaron egy árnyékolható homokozóban való játékhoz homokozó formák, műanyag vödörök sziták, lapátok állnak a gyermekek rendelkezésére, továbbá különféle mobil játékeszközök, tricikli, futó bicikli, műanyag motor, libikóka is lehetőséget adnak a gyermeki élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre. Az udvarra olyan fákat és növényzetet ültetünk, ami nem szúr, nem mérgező, és nincs bogyós termése.

Az épület

A főbejáraton belépve a bölcsőde **előterébe jutunk**, ahol babakocsik tárolására van lehetőség.

Az előtérből jutunk a **gyermeköltözőbe**, onnan a *Süni csoport*hoz, illetve a gyermek fürdőszoba felé érhetünk el. A gyermeköltözőben minden kisgyermeknek saját, jellel ellátott szekrényke, és akasztós, cipőtárolós rész lett kialakítva. Egy pelenkázó asztal is elhelyeztünk, a kisebb gyermekek öltöztetésére. Itt felnőtt fogas, szemetes, és hirdetőtábla is megtalálható. A faliújságon helyezük el a szülők tájékoztatására szolgáló információkat, a kötelező dokumentumokat: Gyermekjogi képviselő nevét, elérhetőségét, házirendet, napirendet, heti étrendet, szakmai cikkeket stb. Itt a szülők megcsodálhatják a gyermekeik alkotásait is.

A Süni csoportból nyílik a Maci csoport. Az egymásba nyíló két csoportot egy tolóajtó választja el egymástól.

A csoportszobák: A **gyermekszobák** kötelező tárgyi eszközei: a gyermeklétszámnak gyermekfektető, gyermekasztal, minimum gyermekszék, 1 éven aluli gyermekek részére fa csecsemőágy, mobilhempergő vagy elkerített szoba sarok (puha sarok), az ablakokra függöny, sötétítő roló, szőnyeg (egyszínű és autós) , nyitott játékpalcok, textil eszköztároló szekrény, falióra, szobai hőmérő, fedeles szeméttartó, tálaló kocsi, továbbá mindkét csoportszobában kisgyermeknevelői asztal és szék is található,

Tágas, jól felszerelt gyermekszobákban ideális körülmények között tölthetik napjaikat a gyermekek. Több játéksarok került kialakításra: olvasó-mese, főző, fodrász, építő, stb....

A játéktevékenységhez mind az alapjátékok, mind a különféle játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építőkonstruáló játékok, bábozás, barkácsolás, ének, zene, énekes, beszédfejlődést elősegítő, értelmi képességet és kreativitást fejlesztő anyagok), játékok, eszközei megtalálhatók az előírásoknak megfelelően.

A játékok állandó helyen, ízlésesen elhelyezve találhatók a nyitott játékpalcokon, vagy kosarakban. A gyerekek önállóan, kedvük szerint választhatnak. A mesefigurákkal díszített natúr színű bútorok esztétikusak, kiemelik a játékok tarka világát, ezzel is cselekvésre, kreativitásra ösztönözve a gyermekeket. A gyermekek magasságához igazodó polcokon minden játék könnyen elérhető, levehető.

Az épületben egy közös **gyermekfürdőszoba** került kialakításra a két csoport részére, ahol a térelválasztó falra szerelt gyermekmosdók, felettük tükör, a fal másik oldalán pedig pohár és törölköző tartó állvány található: Minden kisgyermek részére fogmosó pohár, fogkefe, jelenként, ezen kívül és saját jellel ellátott törölközője, fésűje van a fali törölközőtartón.

A fürdőszobában a magasított fürdőkád mellett vannak elhelyezve a pelenkázó asztalok, mellettük található a bilimosó badella és bilik. A falon gyógyszeres szekrény a szükséges felszerelésekkel.

A fürdőszoba gyermeköltöző felőli bejáratánál kerültek kialakításra a gyermek wc-k. Az eszközök méretei a gyermekek életkorához igazodnak, melyek lehetőséget biztosítanak a kulturhigiénés jó szokások elsajátítására és a szobatisztaságra szoktatásra. Elhelyeztünk még műanyag dobogót, szemetes badellát (fedeles) és lábpedálos badellát is a szennyes pelenkáknak.

A **főbejárattól balra nyíló folyosón** található a vezetői iroda, a gondozói szoba az ellátók részére, valamint a takarítósztár, ahol a takarítószereket és a takarításhoz vízvételi lehetőséget biztosító falikutat helyeztük el, és erről a folyosóról jutunk a főzőkonyhába.

Mosó- és szárító helyiség: Mosó- és szárítógép elhelyezésére a gépészeti szobában volt lehetőség. Itt történik a bölcsődében használt textíliák (ágynemű, törölköző, előke stb.) **mosása/szárítása**.

Főzőkonyha, mosogató, raktárak: itt történik az élelmiszer alapanyagok tárolása, az étel előkészítése, főzése, adagolása és csoportos tálalása, valamint a szennyezett edények, eszközök mosogatása is.

A gyermekek részére, porcelán tányérokat, üvegpoharakat és rozsdamentes evőeszközöket (gyermek kanál, kávé kanál, merőkanál, szedőeszközök) használunk. Tálaló kocsira kerül az étel, amit betolunk a csoportszobába, ahol a már megterített kis asztalokon egyéni tálalás valósul meg. Textilterítőt, papírszalvétát használunk az étkezéskor. A még maszatosan evő gyermeknél előkét – etető kendőt használunk.

„A gyerek mindig a jelenben él.” / Csukás István/

9. A BÖLCSŐDE KIEMELT SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A bölcsőde a helyi sajátosságokat és a kisgyermeknevelők egyéniségét tükröző szakmai programot készít.

A kisgyermek **mozgásfejlődése** sarkalatos pontja, minden egyéb fejlődési területnek, és ez figyelhető meg a legobjektívebb módon. Bizonyított, hogy a gyermekek későbbi fejlődésének alakulása szempontjából rendkívül jelentősek az első három évében átélt élmények és hatások. A mini bölcsődébe járó kisgyermek a nap legnagyobb részét az intézményen belül töltik, ezért úgy gondoljuk, hogy a kisgyermeknevelő munkája igen nagy felelősséggel bír. A testi fejlődés korai szakaszában a kedvező környezeti tényezők döntően meghatározzák a további fejlődést.

Ha a mozgásfejlődés helyes irányban halad, akkor az érzékszervek és az idegrendszer működése is jól szervezetté válik. Mindez szükséges a sikeres társas alkalmazkodáshoz, a jó tanulási képességekhez és a helyes önértékeléshez, ezért tartjuk meghatározónak, hogy mini bölcsődénkben minden lehetőséget megragadva felkeltsük a gyermekek figyelmét a mozgás megszerettetésére.

Kiemelt nevelési területek: *Egészséges életmód, testmozgás, társas együttélés segítése*

Fontos feladatnak tartjuk, hogy a kisgyermekkel foglalkozó, felnőttek, kialakítsanak a gyermekekben egy életre szóló igényt a testmozgás, a fizikai aktivitás iránt.

- Elsődlegesnek tartjuk, hogy engedjük a gyermeket, annyit mozogni, amennyit csak lehetséges. Ehhez a legfontosabb feladatunknak tekintjük, hogy megteremtjük az optimális körülményeket, elhárítjuk a balesetveszélyt, hogy tudjon az életkorának és mozgásigényének kielégítően tevékenykedni, ne ütközzön állandó tiltásokba.
- A mozgásfejlődés fontos feltétele, a jól kialakított napirend, elegendő idő, hely az önálló, és a közös játékokra is. Aktivitását pedig minden esetben ösztönözzük, támogatjuk dicsérlettel, lehetőségek felkínálásával!

- Napirendünket ezért mindig úgy alakítjuk ki, hogy a lehető legtöbb idő jusson a szabad levegőn való játékra, mozgásra, hiszen a legmegfelelőbb hely a mozgásvágy kielégítésére.
- A kisgyermeknevelőnk feladata, hogy a gyermek ösztönös mozgásigényét a mondókákkal, versekkel, dalokkal kiegészítve színesebbé tegye. A különböző korosztálynak a fejlődési szintjéhez mérten alkalmazzuk a mondókákat, verseket, dalokat. Ehhez játékhangszereket is használunk, melyeket a gyermekek is kipróbálhatnak. A mozgás, a hang, a képek, az érzelmek és a gondolatok egy-egységet alkotnak, ily módon ösztönző, fejlesztő hatással bírnak a gyermekekre, ugyanakkor egymást is erősítik.
- A kisgyermeknevelők játékos formában igyekeznek beépíteni a mozgást a gyermekek mindennapjaiba.

Véleményünk szerint hosszú távon játékos tornával is nagyban segíthetjük a mozgás iránti vágy felébresztését, fenntartását, a természetes mozgásigény, mozgásaktivitás kialakítását, megőrzését a napirendbe beépített testgyakorlással, mint például a játékos talpizom-erősítéssel. A szivacs labdát lábbal megmarkolni, elengedni, elgurítani, talp alatt görgetni mind nagyon alkalmas a talp izomzat erősítésére. A léggömbdobálás, rúgás, elkapás hasonló nagyon kedvelt játékforma, a kisgyermeknevelő bekapcsolódása, példaállítása szintén az együttes játék élményét, örömét adja, ami további mozgásokra ösztönzi a gyermeket.

Bölcsődénkben a rögzített nagymozgásos játékok adják az alapokat az udvaron történő aktivitásra. A variábilis játék érdekében pedig további eszközöket kínálunk fel az évszaknak és az időjárásnak megfelelően. Tavasztól-őszig például a labdákat, libikókákat, tricikliket, talicskákat, rollereket, motorokat, hulla-hopp karikákat, homokozást. Télen pedig a szánkózást, hógolyózást, hóemberépítést, és a hóval való egyéb (pl.: vödörbe lapátolás, formázás) ismerkedést. A gurulós eszközökkel (motor, kisautó, tricikli, bicikli) fejlesztjük az egyensúlyérzékét az irányváltás, iránykövetés, lassítás, gyorsítás, tolatás megtanulását. A libikókázás, bújócskázás, kukucs-játék, buborékfújás, pancsolás, homokozás, hógolyózás, mind-mind számos alkalom a megismerésre, tapasztalatok gyűjtésére, a mozgás megszerettetésére. A füves területeken páros lábbal tudnak szökdelni, ugrálni, futni, szaladni, táncolgatni, miközben lehet mászni, kúszni, játékos formában felfedezni a körülöttünk lévő világot.

Kisgyermeknevelőinknek az udvaron is lehetősége van a mozgáson belül a finommotorikus játékokra lelkesíteni, illetve azokba bekapcsolódni. A szobában lévő alkotó játékokhoz hasonlóan, a homokozó is megteremti a lehetőséget a fantázia szárnyalására, a finommozgások gyakorlására. Közös homokvárépítés, autóút- pályakészítés, formázás, sütés-főzés, gombócggyúrás, sárdagasztás. A kicsi lábak, kezek betemetése, majd felfedezése segít a testrészek megismerésében, és annak megélésében, hogy amit épp nem látunk, az attól még létezik, nem tűnt el (tárgyállandóság). Ugyanakkor a homokban, egyenetlen talajon történő mezítláb járással lábizmaikat erősítjük, és a lúdtalp megelőzésére is szolgál.

Láthatjuk, hogy a szabadban történő játék a gyermekek számára sokkal változatosabb mozgásformákra ad lehetőséget, mint bármilyen zárt térben történő nagymozgások. Ezekből, a sok-sok gyakorlással teli mozgásmintákból épülnek fel, alakulnak ki a motoros készségek, miközben a mozdulatok is egyre célirányosabbá válnak. Ezért is törekszünk arra, hogy minél többet tartózkodjanak a gyermekek az udvaron.

A megfelelő személyi és tárgyi környezet kialakításával, és annak folyamatos kontrollálásával hozzuk létre az alkalmakat a sokszínű, variábilis játékokra, amely biztosítja a fejlődés előrehaladását. Mindezek mellett az egyéni igényeket is igyekszünk szem előtt tartani. Ennek tudatában a mozgásfejlődést segítő, mozgásra inspiráló játékok, mászóakák, különböző nagyságú/formájú labdák, papírtéglák, alkotják a berendezést.

Kisgyermeknevelőink ismerik a gyermekek egészséges fejlődésének menetét minden területen, így fel tudnak figyelni a normál fejlődési ütemtől elmaradó, vagy megváltozott fejlődésű kisgyermekekre. Figyelik a testtartást, a mozgásminták meglétét, azok minőségét és változatosságát egyaránt, hogy milyen módokon változtatja testhelyzetét vagy helyét a környezetében a gyermek. Példaként említeném a mozgásfejlődés területén a testtartás, járás, egyensúlyozó képesség zavarainak korai felismerését.

Tudatosan törekednek a gyermek egyéni képességeit figyelembe vevő, napi rendszerességgel folyó prevencióra. Hosszú távon cél, a fejlődési lemaradásból eredő, későbbi személyiségfejlődési problémák megelőzése is. A felelősségével tisztában levő kisgyermeknevelő észrevételeket tesz, az orvos, és a szülők irányába.

A bölcsődénbe járó gyermekek fejlődését permanensen figyelemmel kísérjük. Tudjuk, hogy a szülőkkel történő napi szóbeli kapcsolattartás a legmegfelelőbb arra, hogy a gyermekekről folyamatosan tájékozódjunk, tájékoztassunk. Ezáltal lehetőségük nyílik a szülőknek is, hogy az aktuálisan felmerült problémákat mihamarabb jelezzék. Az összehangolt team munka nagyon fontos, hiszen a gyermekek borzasztó nagy fejlődési ívet írnak le ebben a korban, amiben, ha eltérés mutatkozik, és figyelmen kívül hagyjuk, vagy már megkésve akarjuk korrigálni, a további életüket is számottevően befolyásolja.

Bízunk abban, hogy kiemelt szakmai programunkkal hosszú távon jelentősen segítjük a mozgás iránti vágy felébresztését, fenntartását, a természetes mozgásigény, mozgásaktivitás kialakítását, megőrzését.

10. AZ INTÉZMÉNY NYITVA TARTÁSA

A bölcsőde nyitva tartása

- Napi nyitva tartás

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve az intézménybe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát.

Bölcsődénk, munkanapokon a reggel 7.00 órától 17.00 óráig tart nyitva a fenntartó döntése alapján.

- Nyári nyitva tartás:

Intézményünk a fenntartó jóváhagyásával nyáron 4 hétre zár be, melyről tájékoztatjuk a szülőket, minden évben február 15-ig. A zárás idejére, igény szerint ügyeleti ellátást biztosítunk.

- Téli zárás

A téli zárás december hónapban a két ünnep közötti időszakban történik. A zárás idejére igény szerint ügyeleti ellátást biztosítunk.

- Nevelés-gondozás nélküli munkanap
 - minden év április 21-e, a Bölcsődék napja.

A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítjuk a gyermek számára.

11. A BÖLCŐDE NEVELÉSI FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Bölcsődei ellátásunk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt játszókert.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én-érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani az időközben felismert sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

12. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak nincs helye a bölcsődei ellátásban. A tanulás fogalmát a lehető legtagabban értelmezzük, minden olyan tapasztalat- és információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek

- a gondozás és a játék,
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység,
- és a kommunikáció.

A tanulás formái

- az utánpótlás,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás fontos eleme.

Gondozás

Cél: primer szükségletek kielégítése, kulturhygiénés szokások kialakítása, önállósodási törekvések támogatása.

A nevelési feladatok jelentős része a gondozási műveletek során valósul meg, a nevelés-gondozás egységes, szét nem választható. A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A jó gondozás következtében kialakul a gyermek szociális kompetenciája, mely a szociális beilleszkedés alapja. **Nagy jelentősége van a gondozásban annak is, hogy a gyermek a saját testét megismerje és elfogadja (testséma kialakulása).**

Az a mód, ahogyan ez történik, meghatározza a gyermek közérzetét, önmagához, kisgyermeknevelőjéhez és másokhoz való viszonyát, kapcsolatát a környezethez, a külvilághoz.

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelő gondozás közben minden kisgyermek számára biztosítja az egyéni odafigyelést. Lehetőséget biztosít a gyermek számára, hogy beleszólhasson szükségletei kielégítésének módjába, aktívan részt vegyen abban. Megfelelő időt biztosít a gyermek próbálkozásaihoz, hisz az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel.

A sikeres próbálkozást a kisgyermeknevelő megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli a gyermek együttműködési kedvét. Ilyenkor van a legtöbb alkalom az egyéni beszélgetésre is, melynek fontosak az érzelmi töltései. A kisgyermeknevelőnk kommunikációja hiteles, elősegítve a gyermek önfogadását, személyiségének egészséges alakulását. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát. Az együttműködésen keresztül fokozatosan válik önállóvá a gyermek.

A gondozás szervezése

A gondozást a saját kisgyermeknevelő végzi. A két csoport gyermekei időben csúsztatva használják a fürdőszobát. Távollét esetén a helyettesítést a csoport másik kisgyermeknevelője vagy a gyermek számára ismerős másik csoportos kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy csoportból egy kisgyermeknevelő egy kisgyermekkel tartózkodik. Mikor a gyermek már több mozzanatot önállóan elvégez, a kisgyermeknevelő áttér a páros gondozásra. Ilyenkor kettesével történik a tisztálkodás, öltözködés, étkezés. Ha önállóan használják a mosdót, akkor 3-4 gyermeket is kivihet. A kisgyermeknevelő a gondozás során mindig annak segít, aki éppen megakadt, vagy elfáradt a próbálkozásban. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

Napirend

Szakmailag jól kialakított módszertani elvek szerint zajlik a bölcsődei élet, a napi történések, tevékenységek sorrendje, ritmusa, melynek kerete a folyamatos és rugalmas napirend. A napirend kialakításával a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánjuk biztosítani. A jól szervezett folyamatos napirend a kisgyermek számára könnyen kiismerhető, követhető, kiszámítható.

A napirenden belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg, hisz kiszámítható, hogy mi fog következni, és kiismeri magát az időben is. Ezzel teremtjük meg a gyermekek számára feltétlenül szükséges biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, a tevékenység és az önállósodás lehetőségét. Arra törekszünk, hogy a családi nevelés és a bölcsődei nevelés összhangban legyen, harmonikusan egészítse ki egymást. Napirend áttekintő rendszerként működik a közösség életében, korcsoportonként és évszakonként változik, igazodik a

bölcsőde nyitvatartási idejéhez, alkalmazkodik a gyermekek egyéni igényeihez, lehetőség szerint a gyermekek otthoni életritmusához is. A napirendet csoportonként és évszakonként készíti el a kisgyermeknevelő a bölcsődei dajka bevonásával.

A napirenden belül, az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető legyen a rendszer. A gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, felesleges várakozási idő nélkül. Ez biztosítja valójában a csoport belső nyugalma is. A gondozás mellett törekszünk arra, hogy minél több idő jusson a gyermeknek az önálló szabad tevékenységek megélésére, azaz a játék tevékenységre. Ehhez igazodva készül el, a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajka munkarendje. A napirend kialakításának további feltételei, a személyi állandóság, a megfelelő tárgyi feltételek és eszközellátottság, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával összehangolt munka.

A jó folyamatos napirend, ahol a tevékenységhez szükséges pedagógiai, pszichés, időbeni, fizikai feltételek is optimálisak, a gyermek megtapasztalja, hogy a különböző tevékenységeket lehet jókedvvel, örömmel végezni. A bölcsődei napirend jól szervezett, hiszen minden nap ugyanabban az időben, sorrendben végzik a nevelési-gondozási feladatokat.

Folyamatos napirend kialakításának általános elvei

- A gyermekközösségek napirendjében úgy kell az egész közösség szükségleteit és igényeit kielégíteni, hogy közben minden egyes gyermek igényeit messzemenően figyelembe vegyék.
- A gyermek bölcsődei napirendjének kialakításánál az otthoni körülményekkel és eseményekkel is számolnunk kell. Arra törekszünk, hogy a gyermek bölcsődei és otthoni napirendje összhangban legyen.
- A gyermek szükségletei és igényei együtt változnak életkorával, fejlődésével (pl. csecsemőkortól nő az ébrenléti idő, csökken az étkezések száma, változik a gyermek mozgása, módosul játékigénye, stb.), így a szükségletek, igények kielégítési módjának is az életkornak megfelelően változnia kell. Külön kell tehát kialakítani a csecsemő, a tipegő, valamint a nagycsoport napirendjét.
- A napirend kialakításánál ügyelünk arra, hogy ne legyen felesleges várakozási idő.
- A csoportok napirendje az év folyamán is módosul egyrészt a gyermekek fejlődésével, s így szükségleteik változásával, másrészt pedig az évszakoknak megfelelően.
- Egyéb körülmények is szükségessé tehetik a napirend módosítását. A csoportok napirendje tehát nem statikus, hanem azt a szükségleteknek megfelelően rugalmasan kell változtatni, de soha nem öletszerűen, hanem mindig körültekintő megfontolás és megbeszélés alapján.
- Figyelembe kell venni a bölcsőde nyitva tartását, tehát a reggeli nyitás és a délutáni zárás időpontját.

Az általános napirend főbb pontjai

7:00 – 8:00 Reggeli érkezés, gyermekek fogadása, kötetlen játék, meghitt beszélgetések

8:00 – 8:30 Reggeli

8:30 – 10:00 Játék a szobában, játszókertben

10:00 – Tízórai

10:00 – 11:30 Játék játszókertben, rossz idő esetén szobában, fürdőszoba használat

11:30 – 12:15 Ebéd

12:15 – 15:00 Pihenés, alvás, fürdőszoba használat

15:00 – 15:30 Uzsonna

15:30 – 17:00 Játék, folyamatos hazaadás

Pelenkaváltás, szobatisztaságra nevelés**Pelenkaváltás**

A bölcsődében a gondozás része a pelenkázás. A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos saját pelenkát használunk. A napi üteme rendszeresen, illetve szükség szerint történik, mely a napirend része. Reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A székletes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint mindezt a pólyázón fektetve vagy állva végezzük. Csak az enyhén vizeletes gyermeknél használunk törlőkendőt az alsó test törlésére. A vizeletes és székletes gyermekeknél a folyóvízes lemosást alkalmazzuk. A folyóvízes lemosás tisztább és kellemesebb komfortérzést ad. A lemosás alatt lehetőséget biztosítunk a vízzel való ismerkedésre, és az együttműködésre. A személyes kapcsolat kialakítása fontos, egyéni igényeket, szokásokat mindig figyelembe vesszük, mert ez segíti a bizalom-szeretet létrejöttét.

A **szobatisztaság** kialakulását a gyermek pszichoszomatikus fejlettségi foka és az együttműködési készsége szabja meg. Ez egy komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. A pelenkázás a gondozás része. Amikor a kisgyermeknevelő többször tapasztalja, hogy a gyermek pelenkája száraz - a gyermek egyéni fejlettségének figyelembevételével – felkínálja a lehetőséget szükségleteinek elvégzésére, bilit vagy a WC-t ajánl. A kisgyermek eldöntheti, hogy használni szeretné e valamelyiket, vagy sem. Az otthon bilit használó gyermekek a bölcsődében is bilit használhatnak, a gyermekvévét, mint lehetőséget ajánljuk fel.

A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, a kislányoknak a törlést a kisgyermeknevelő segíti. A szobatisztaság kialakulását nem sürgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. A

szobatisztasággal a célunk a kulturhigiénés szokások kialakítása, a gyermeki aktivitás, önállósodás elősegítése és a testséma kialakítása. Az idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján minden gyermek szobatiszta lesz.

Kézmosás arcmosás

Testünk tisztasága nem csak elégedettséget, és jó érzést ad, hanem a betegségek megelőzésében is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni. Fontos feladatunk a helyes kézmosás tanítása. Lényeges, hogy elegendő időt szánjunk a mozdulat begyakorlására. A kézmosást, törülközést személyes példaadással is segítjük.

Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért rendszeresen kezet mosunk. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. A gyermekek mindig kezet mosnak pelenkacseré és a WC használat után. A mosakodáshoz folyékony szappan áll rendelkezésre. Egész alakos tükroket használunk a fürdőszobákban. A tükör előtti fésülködés a mozdulatok gyakorlása mellett, a testséma kialakulása, a saját test jellemzőinek megismerése szempontjából is fontos.

Fogápolás

A fogszuvasodás megelőzése érdekében fontosnak tartjuk a fogápolás, a helyes szájöblítés, a fogmosási technika megismertetését, elsajátítását bölcsődés korban. Célunk az egészséges fogfejlődés fenntartása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. Minden gyermeknek jellel ellátott műanyag fogpohara, és jellel ellátott fogkefeje van. A rágás érdekében rendszeresen adunk nyers kerti zöldségeket, gyümölcsöket.

Öltözködés

A vetkőzés és öltözés igénye a kisgyermekkor kezdetén jelentkezik, a végére teljes önállóságot ér el a gyermek. A csecsemőnél kialakult együttműködésből szinte észrevétlenül lesz önálló a kisgyermek, ha a felnőtt kellő türelemmel és következetességgel segíti a folyamatot. Elegendő időt biztosítunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérjük a tevékenységet, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet fejlesztjük. A gombolást, fűzést játék közben is gyakorolhatják. A kisgyermeknevelő feladata, hogy napirendben elegendő időt hagyjon a gyermekeknek az önállósodásra.

Alvás, pihenés

A csecsemő zavartalan fejlődésének egyik alapvető feltétele az életkornak megfelelő tartalmú alvás, pihenés. Az alvásban egyéni különbségek mutatkoznak. Gyermekeinknek biztosítjuk a nyugodt alvás feltételeit. A gyermekek életkoruktól függően rácsos fa kiságyban, egymásba rakható gyermekfektető

ágyon pihennek az állandó alvó helyükön. A kisebb gyermekeknél, ha szükséges a napközbeni kétszeri alvást is biztosítani kell.

A zavartalan alvás feltétele a kisgyermekkorban is a csend, a nyugalom. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segíti az elalvást a kisgyermeknevelő. Alkalmazkodunk a gyermekek egyéni alvási szokásaihoz (pl.: cumi, kedvenc kendő, ölelni való játékok, stb. használata). A kisgyermeknevelők vagy a bölcsődei dajka a gyermekekre folyamatosan felügyelnek, a síró gyermeket megnyugtadják. Szobában való ébredés után csendes képeskönyv nézegetésre van lehetőség, ügyelve arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

Egyéni igények, szükségletek

Ahhoz, hogy minden gyermek nyugodtan és eleget aludjon, lehetővé kell tenni, hogy egyéni igényeinek megfelelően pihenhessen, ha fáradt. A csecsemőn észre kell venni az elfáradás kezdeti jeleit és ennek megfelelően naponta többször is ágyba kell tenni, de a fáradékonyabb nagyobb gyermek számára is lehetővé kell tenni, hogy a napirendbe iktatott alvásidőn kívül pihenhessen. Nyugodtan aludni csak az a gyermek tud, akinek jó az általános közérzete, aki biztonságban érzi magát, s aki ébrenléti idejét derűs aktivitással tölti. Tehát a derűs aktivitás érzelmi, tárgyi és szervezési feltételei egyúttal a nyugodt alvás feltételeinek a megteremtéséhez is szükségesek.

Nagyon odafigyelünk, hogy az egyéni igényeket és szükségleteket az étkezésben és a gyermekek ellátása egyéb területén is biztosítani tudjuk, oly mértékig, hogy a többi gyermek szükségletét, ellátását ne csorbítsa.

Levegőzés

Az egészséges csecsemő és kisgyermek számára a szabad levegőn való tartózkodás éppen olyan fontos, mint a megfelelő táplálék. A levegőztetés időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva. A levegőztetés fontos szervezési feladat. A kisgyermeknevelőnek a napirend helyes megszervezésével lehetőséget kell nyújtania arra, hogy évszaktól és időjárástól függően a gyermekek minél több időt tölthessenek a szabad levegőn. Ezt kétféle módon valósíthatja meg: egyrészt a levegőn való altatással, másrészt a játszókertben történő szabad játék, illetve mozgáslehetőség biztosításával. A kisebb gyermekeket a fedett teraszon tudjuk babakocsiban kint altatni, tavasztól őszig a kicsiket járókában kitenni. Ezzel elérhető, hogy a levegő, illetve a napsugárzás összetevői jótékonyan befolyásolják a gyermek egészséges fejlődését.

A mi éghajlatunk mellett a csecsemőket és a kisgyermeket általában mindig – télen-nyáron egyaránt – kivihetjük és bizonyos ideig kint lehetnek a szabadban.

A szabadban való levegőztetés csak akkor mellőzhető, ha kánikula vagy eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd vagy rendkívüli hideg van, -5°C alatt.

Étkezés

Feladatunk a bölcsődés korú gyermekek napi négyszeri étkeztetése, a korszerű minőségi táplálkozási alapelvek figyelembevételével. a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani. A rendeletben foglaltaktól ünnepekhez kötődő tradicionális ételek készítésekor, illetve vallási okból el lehet térni.

Bölcsődénkben főzőkonyhát működtetünk, itt történik a HACCP rendszer előírásainak megfelelően a gyermek étkeztetés is. Az étrendet a korcsoportonkénti előírásoknak megfelelően, az élelmezésvezető állítja össze, a felhasználó intézmények javaslatait, és jelzéseit figyelembe véve. A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő étkezést, szükség esetén szakorvosi javaslat alapján, diétás étrendet biztosítunk. Az élelmezési anyagok beszerzésének biztonságát szállítói szerződések garantálják.

Az ételek elkészítésénél minden esetben törekszünk a korszerű konyhatechnológiai eljárások betartására. Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekélelmezést, ezért rendszeresen, mindenre kiterjedő ellenőrzéssel kísérjük figyelemmel annak megvalósulását. Az ételsorok összeállításánál nagy gondot fordítunk az ételek változatosságára és színben való harmonizálására. Nap, mint nap tapasztaljuk, hogy az intézménybe kerülő gyermekek szüleinek az egyik legtöbb gondot a gyermek étkezése okozza.

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Eredményünk, ha örömmel, jó étvágygal fogyasztják az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ülben vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, kellemes légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megköszönja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játéktevékenységből érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyermekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést.

A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, hús, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására is nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. **Az étkezésről a kisgyermeknevelő feljegyzést készít a gyermekek egyéni dokumentációjába.**

„ A játék korántsem játék, nem pusztán szórakozás, időtöltés, hanem fontos ismeretek szerzésének és kifejezésének módja, valamint a kínzó belső feszültség csillapításának, az „öngyógyításnak” is eszköze.”

(Ranschburg Jenő)

Játék

A játék örömteli, önkéntes, szabadon választott és belső szükségletből fakadó. Az életben, a fejlődésben, jelentős szerepet tölt be. A játék az, melyen keresztül megismeri önmagát és tapasztalatokat szerez. A kisgyermek játékosan tanul meg a tárgyakkal bánni, játékon keresztül ismeri meg a világot. Belső fejlődése érzékennyé teszi a külső ingerek iránt, amelyeket gyakran játékban dolgoz fel. A játék formájának és tartalmának alakulása az egyes életkorokban elválaszthatatlan a fejlődéstől.

Általában az éppen megszerzett tudás vagy frissen átélt élmény jelenik meg játékként. Ebből következik, hogy az egyes gyermekek játéka teljesen különböző lehet, mivel fejlődésük üteme, tapasztalataik és tudásuk is különböző. A gyermek kísérletezik a tárgyakkal és helyzetekkel, problémákat old meg, újabb és újabb ötletei vannak, képzelete gazdagodik. Fogalmai alakulnak, gazdagodnak a kísérletezgetések során.

A játék támogatásával, a feltételek biztosításával, az együttműködéssel elősegíti a kisgyermeknevelő a nyugodt játéktevékenységet, a gyermek kreativitásának fejlődését. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A rugalmas, jó napirend kialakításával segítjük, hogy minél több időt tölthessenek gyermekeink szabad játékkal.

A játékkészlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát, a gyermekek fejlettségi szintjét. Törekszünk arra, hogy optimális mennyiségű játékkészlet vegye körül a gyermekeket. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszassanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot, a nemenkénti játékokat. A nemi szerepek kialakulását erősítjük fiús, lányos játékokkal. Az alapjátékok biztosítása nagyon fontos. Törekszünk arra, hogy a természetes anyagú, színű eszközök, játékok aránya növekedjen.

A játékokat funkciók szerint csoportosítva, és gyermekmagasságában helyezzük el, nyitott játékpolicokon, állandó helyen. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték, stb.). Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet.

A két és fél, hároméveseknek babakonyhát, fodrászsarkot, rendezünk be. Náluk már megjelenik a szerepjáték kezdetleges formái. A szerepjátékoknak nagy jelentősége van a szocializációban. Hozzájárul ahhoz, hogy a gyermek a maga szintjén, a játékán keresztül ismerje meg a társadalmi szerepeket, általa tanul meg alkalmazkodni környezetéhez. Azonban ebben a folyamatban megjelenik egy új fogalom, a

szabálytudat kialakulása, ami már a játék legfejlettebb foka, és aminek létrejötte nélkülözhetetlen a társadalomba való beilleszkedéshez.

A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat használunk (kirakók, dominók, puzzle-ék). Minden korcsoportban vannak ismeretet adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. A gyermekek részére főleg a kemény lapos, lapozható vagy leporelló mesekönyveket használjuk. Olvasósarok kialakítása is ajánlott.

A készletet különféle természetes anyagokkal, terményekkel egészítjük ki. Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, vastag ceruzát, festéket, gyurmát. Könnyen kezelhető, biztonságos házilag készített só-liszt és főzött gyurmát használunk. A készletet különféle természetes anyagokkal, terményekkel egészítjük ki. Nagyon szeretnek a gyerekek különféle gyöngyöket és formákat fűzni. Az ollóval is szívesen tevékenykednek. Egyes eszközök csak állandó felügyelet mellett használhatók. Ezeket a gyermekek számára nem elérhető helyen tároljuk.

Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, melyeket bármikor igényük szerint elővehetnek. Mozgásfejlesztő játékok a szobákban (kisautók, gurulók, mászó alagút, stb.).

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Bölcsődénkben olyan körülményeket teremtünk, amelyek fejlesztik és felkeltik a gyermekek mozgásszükségletét, valamint aktív részvételre és mozgástevékenységre adnak lehetőséget. A mozgásfejlesztéssel segítjük a gyermekek értelmi, érzelmi fejlődését, beilleszkedési képességeinek és mozgáskultúrájának megalapozását. Olyan játék eszközöket választunk, melyek felkeltik az érdeklődést, fenntartják a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos.

Biztosítjuk a környezet balesetmentességét és kiküszöböljük a veszélyforrásokat. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron több lehetőség nyílik, mint a szobában. Egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolják a nagymozgásokat, mozgás-sorozatokat. A mozgásformák gyakorlásának eredményeként fejlődik mozgáskoordinációjuk, stabilabb egyensúlyérzékelés, csökken a hiperaktivitás, és elsajátítják azokat a mozgásformákat melyekkel megelőzhető a későbbi gerincprobléma és a lúdtalp kialakulása.

A mozgásos játékok, az aktív mozgás fejlesztik a gyermekek természetes mozgását: járás, futás, ugrás, stb.. Fejlesztik a testi képességeket, mint az erő ügyesség, gyorsaság, állóképesség, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében.

Mondóka, ének

Az énekek, mondókák szoros részei a bölcsődei élet minden mozzanatának. A mondóka az ének-zene az érzelmi biztonság nyújtásának, az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze. A Kodály módszert követő Forrai Katalin: Ének a bölcsődében kiadvány, és videofilm anyaga nagy segítséget nyújt a kisgyermeknevelők számára.

Ének, zenei nevelésen belül a fő feladatunk

- az érdeklődés felkeltése,
- a zene az éneklés megszerettetése,
- az énekléshez tartozó játékmozdulatokkal a gyermeket koordinált mozgáshoz segíteni, ritmusérzékét fejleszteni.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodnak a kisgyermeknevelők a zenei nevelésben. Bölcsődénkben sokrétű zenei élmény átélésére van lehetőség. A hintáztatók, höcögtetők, cirógatók, alkalmat adnak az egyéni bánásmód, a személyi kontaktus megteremtésével biztonságérzet, bizalom kialakulására, elmélyülésére. A nap folyamán spontán adódó helyzeteket kihasználva nyílik lehetőség az éneklésre, ritmikus mozgásokra.

A különböző dalok, mondókák kiegészítésként szolgálhatnak a természet képi megjelenítésének, segítik a hagyományok megismerését, továbbélését. A gyermekek nagyon szeretik és egymásután többször is kéri. Az ismétlődések, játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődéséhez.

Vers, mese

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre, elősegíti a szocializációt. A mese a kisgyermek életében rendkívül fontos szerepet tölt be, akiknek sokat mesélnek, élénkebb fantáziával rendelkezik. Fejlődik a kisgyermek ismerete és a gondolkodása. A gyermek személyiségfejlődéséhez azért is kell a mese, mert a képi, szimbolikus világot így alakítja, fejleszti magában. A mese éppúgy, mint a játék örömforrás, feszültségoldás. A mesére a gyermekek önkéntelenül odafigyelnek.

Bölcsődei életünkben is jelentős szerepet kap a mese. A csoportszoba polcain már a puha, textilkönyvektől, a leporellókon, lapozgatókon át a mesekönyvekig óriási a választék. S mivel a gyermekek számára elérhető magasságban van, ezért maguk választhatják ki, vehetik le a hangulatuknak, fejlettségi szintjüknek megfelelő példányt. A mindennapos együttlét során a gyermekek

maguk is megkövetelik a kisgyermeknevelőktől a mesélést. A napi játéktevékenység során sokszor mesekönyv nélkül, fejből rögtönöznek meséket a nevelők, mely lehetőséget ad arra, hogy az aktuális helyzethez igazítsák.

A mese az egész napos izgó-mozgó, zajos bölcsődei életben a nyugalom, csend pillanata, ilyenkor a legkisebbek is odafigyelnek a kisgyermeknevelőre, és csüngnek ajkain. A mesemondó kisgyermeknevelőnek oda kell figyelnie arra, hogy egész testével-lelkével forduljon a mese és a gyermekek felé, mert csak így lehet igazán bensőséges a hangulat, mely elvezeti gyermekeinket a mese birodalmába. A kisgyermeknevelők sokszor használ olyan fejből mondott meséket, melyeket a napi tevékenységekhez lehet kötni (mosakodás, ebéd, udvari játék), így tanítva meg ezt a világot a gyermekeknek. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek bővítését.

A verselés, mesélés, képek-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Kisgyermeknevelőnk megtervezi, hogy az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódóan melyik új vers, mese kerül a meglévő palettához. A gyermekek nagyon szeretik, és egymásután többször is kéri. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés – nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését.

A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák bölcsődénkben: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, virágültetés viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor

kiléphetnek, az önkéntesség itt is nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. Kisgyermeknevelőink ezeket a tevékenységeket ritkábban alkalmazzák.

13. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A bölcsődei csoportokban „saját kisgyermeknevelő”-i rendszer működik.

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. Bölcsődénkben a kisgyermeknevelő mindig nagy figyelmet fordít személyüket érintő döntések meghozatalánál a gyermek-csoportjuk érdekeinek figyelembe tartására.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport gyermekeinek egy része (6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes **fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt** és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

Gyermekcsoport szervezése

A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

Egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható, ha bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy a felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor.

Ha a bölcsődében sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását is vállalják akkor:

- egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,
 - egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
 - egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.
- (15/1998.(IV.30.) NM rendelet 46. §)

Mivel az intézményben két bölcsődei csoport működik, van lehetőség a tipegő és nagycsoport kialakítására. ha a jelentkezők kora és fejlettsége ezt lehetővé teszi. Így a csoportbeosztás alapelveit – kor, fejlettségi szint, nemek aránya, kisgyermeknevelő kiválasztása - törekszünk érvényesíteni.

A hely állandóság, felmenőrendszer, saját kisgyermeknevelő is biztosított.

A beszoktatási ütemtervet a bölcsőde szakmai vezetője készíti el annak függvényében, hogy hány gyermeket kell beszoktatni az új nevelési évben. Figyelembe véve, hogy elcsúsztatva csak 2 hetente fogadjanak új gyermeket a csoportba (figyelembe véve és alkalmazkodva a szülők igényeihez).

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatást a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében valósítjuk meg. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azt a kisgyermeknevelőt, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás előzetes megbeszélés alapján történik. A gyerek számára fontos, hogy a kisgyermeknevelő az érzelmi biztonságot adó szülők jelenlétében, saját otthonában látja először. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A bölcsődében a gyermekek beszoktatását a kisgyermeknevelők végzik, a beszoktatási ütemterv szerint.

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. A bölcsődei élet talán legnehezebb és legmegterhelőbb időszaka a beszoktatás. A 0-3 éves gyermek létének, jó állapotának zálogát kezdetben az anya, a család intimitása jelenti. A korai hónapok, évek fontos feladata a kötődés különböző szintjeinek, mélységeinek kialakítása. A bölcsődébe kerüléssel a gyermeknek a szülőhöz fűződő kötődése átmenetileg megszakad, mely pszichés feszültséggel, adaptációs stresszel is jár, hisz megváltozik a gyermek fizikai, szociális környezete, addigi napirendje, életritmusa, stb..

Feladatunk, hogy az igény kielégítése mellett csökkentsük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz.

Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya/szülő vagy a beszoktatást végző családtag, a gyermek számára ismerős személy jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermeket a beszoktatás alatt kisgyermeknevelője segíti. A gyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan alakul ki az érzelmi kapcsolat, kötődés, mely segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

A folyamatosság és a fokozatosság nagyon fontos feltételei a sikeres beszoktatásnak. Lépésről lépésre nagy figyelemmel, megértéssel vagyunk a kisgyermek iránt. Az első héten a személyi és tárgyi környezet megismerésére, a gyermek szükségleteinek a bölcsődében történő kielégítésére helyezzük a hangsúlyt, melyet az anya végez.

Így a gyermek az anyával együtt ismerkedik meg kisgyermeknevelőjével, az új tárgyakkal és szokásokkal. A kisgyermeknevelő megfigyelő, érdeklődő, kíváncsi a kapcsolat alakulása szempontjából, majd a gyermek reakcióit figyelembe véve kb. 4-5 napon belül fokozatosan átveszi az anyától a gondozási tevékenységeket, de az anya még jelen van. Általában a második héttől a gyermek fokozatosan egyre több időt tölt az anya nélkül a bölcsődében, míg a második hét végére már az egész napja a bölcsődei élet szerint zajlik.

A módszer lehetőséget ad arra, hogy lehető legkíméletesebb módon történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. A szülők megismerhetik az ellátás minden részleteit, közvetlenül láthatják a nevelő munkát, a nevelői magatartást, az alkalmazott módszereket. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. **Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.**

Fontosnak tartjuk a **kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor.** Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi

állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermek az napi viselkedéséről (**hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.**). Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, az intézményvezető. Nevelési - gondozási kérdésekben a bölcsődei dajka az érdeklődő szülőket tapintatosan a kisgyermeknevelőhöz irányítja.

A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése. Az egyéni beszélgetések **előre egyeztetett időpontban történnek.**

Szülői értekezlet - Szülőcsoportos beszélgetések

Az **első szülői értekezletet** az intézményvezető és a bölcsőde szakmai vezetője tartja, fő feladat a felvételt nyert gyermekek szüleinek informálása, tájékoztatása a bölcsődei életéről. Tájékoztatást adunk bölcsődénk házirendjéről, napirendről, a térítési díj fizetési módjáról. Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Elmondjuk a gyermekneveléssel kapcsolatos általános elveinket és bemutatjuk kisgyermeknevelőket, a bölcsődei dajkát, a gyermek leendő csoportját. Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról, hiedelmekről és érzésekről. A bölcsődében a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. A nevelési év végén az óvodába menő gyermekektől függően, ha mind két csoportból többen mennek óvodába, célszerű a szülői értekezlet, ha nem akkor a szülő csoportos megbeszélés. Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk az ahol az intézményvezető tájékoztatja a szülőket.

A **szülőcsoportos beszélgetések** a bölcsődei nevelési évenként legalább két alkalommal tartunk. A kapcsolattartásnak olyan módszere mely **lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhassanak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban.** A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A **szülőcsoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve.**

Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival, ismereteivel, hiszen csak ennek birtokában tudunk rá értőn figyelni, esetleges szorongásait feloldani, hiedelmeit megváltoztatni. A „gondolatmegosztás” által lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül

mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtelmeiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni.

Bölcsődei ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja:

Honlapon - Az intézmény honlapja túlmutat az intézményes kereteken és a világháló segítségével elérhetővé válik minden kisgyermekes család számára. Így azok a családok is képet kaphatnak az intézményről, akiknek gyermekük még nem a bölcsőde gondozottja, de esetleg szándékukban áll az intézmény szolgáltatásait igénybe venni. A honlapon szerepel az intézmény elérhetősége, fontosabb adatai, bemutatkozó anyaga, szakmai programja, minden aktualitás, ami a napi életet érinti.

Faliújságon - A gyermeköltözőkben, faliújságokon elhelyezett információkkal tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődénket érintő fontosabb hírekről, az aktuális eseményekről, melyek mindegyike szintén a tájékoztatás, információadás, kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik.

Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, az intézményrendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek elérhetősége, gyermekjogi képviselő elérhetősége, intézményi térítési díjak összege, a heti étlap, befizetések időpontja, a nevelési év rendje és minden egyéb aktuális információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben.

Szórólapokon keresztül, melyet helyben kapnak az érdeklődők. és eljuttatunk a védőnőkhöz, Gyermekjóléti szolgálathoz. **Közösségi oldalakon** történő tájékoztatással.

Hagyományok, ünnepek

A **hagyományok** minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában.

A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás születésnapját, névnapját; hogy reggel közös együttlétben számolunk be az eseményekről, hogy szülőkkel **közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva**. A Szülők nagyon szeretik ezeket a programokat.

Fontosnak tartjuk azt, hogy a gyermekek életében „különleges” napok is legyenek az év folyamán.

Bölcsődénkben a helyi szokásoknak, adottságoknak megfelelően tartjuk meg a következő ünnepeket:

- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja
- Gyereknapi

Bölcsődék Napja

A Bölcsődék Napján ünnepel a szakma. A bölcsődében április 21-e vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.

A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében - erre irányuló szülői kérés esetén - a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani. A szülőket február 15-ig tájékoztatjuk az esedékes nevelés-gondozás nélküli munkanapról, és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

14. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

Bölcsődénk az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervez. A kisgyermek és családjai számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítunk. A szolgáltatási formák megvalósításánál is figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait, valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban rögzítjük.

Az alapellátáson túl az alábbi szolgáltatásokat nyújtjuk

Tanácsadás – nevelési- gondozási kérdésekben, étkezési gondok, diéta, eltérő ütemű fejlődés esetén, ha szükséges szakemberek bevonásával (élelmezésvezető, orvos, stb.), ingyenesen igénybe vehető.

Kisgyermeknevelő, intézményvezető bevonásával.

Szolgáltatások igénybevétele:

- A szolgáltatásokat a 6 éves kor alatti gyermekeknek és szüleiknek kínáljuk.
- A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá arról, hogy gyermeke egészséges. A gyermek egészségügyi könyvét és a védőoltások igazolását a szülő a vezetőnek bemutatja a szolgáltatás megkezdésekor.
- Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban rögzítjük.
- A Gyvt.42.§ (4) szerint a szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető.

15. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE-GONDOZÁSA

A sajátos nevelési igényű gyermekek *korai fejlesztését* kizárólag a Pedagógiai Szakszolgálat végezheti. Ennek értelmében a bölcsőde a sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációját és rehabilitációját nem, kizárólag gondozását - nevelését végezheti.

Bölcsődénk teljes integráció keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermek gondozását. Amennyiben bölcsődei nevelési év közben kerül megállapításra a gyermek sajátos nevelési igénye, abban az esetben a bölcsődei csoportlétszám legfeljebb a nevelési év végéig túlléphető.

A bölcsődei szakember figyelemmel kíséri és rögzíti a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatja a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

16. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. A bölcsődei szolgáltatás igénybevétele - a bölcsődei felvétel - egész évben folyamatos, feltéve, ha van szabad férőhelyünk.

A felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos,
- szociális és gyermekjóléti központ,
- gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Bölcsődében a gyermek húsz hetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek a hatodik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az hatodik életévét betölti.

A bölcsődei alapellátást a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. § értelmében **azon családok gyermekei vehetik igénybe, ahol a szülők dolgoznak, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesznek részt, betegségük vagy egyéb ok miatt gyermekük napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.**

Bölcsődénk ellátási területe, a településünk közigazgatási határa. A felnőtt és gyermek személyes gondoskodást nyújtó ellátásról szóló önkormányzati rendelet alapján a bölcsődei ellátást, azon szülők gyermekei vehetik igénybe, akik:

- a) a településen lakcímével rendelkeznek,
- b) a település érdekében közfeladatot ellátó munkavállalók
- c) a településen munkát vállaló szülők.

A szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25%-a erejéig, a bölcsőde ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását (Gyvt.94.§ (5a) bekezdése alapján) biztosítjuk, amennyiben a szülő a településen dolgozik.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azon gyermekeket:

- a) akik, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak,
- b) akit, egyedülálló szülője nevel,
- c) ahol, a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- d) akit védelembe vettek.

A beiratkozás az intézmény székhelyén (Szabadbattyán Árpád u. 40-44.) történik, forma nyomtatványon. Jelentkezéskor a szülőt tájékoztatjuk a felvételhez szükséges dokumentumokról, beszoktatás módjáról, bölcsődei szokásokról. A kérelmet az intézményvezetőnek kell benyújtani. Szeptemberre jelentkező gyermekek felvételéről az intézményvezető dönt, a döntés előtt egyeztetés történik a védőnővel, a gyerekjóléti szolgálatokkal, és a fenntartóval.

A felvételi kérelmek elbírálásának rendje (jogosultsági feltételek):

1. Az a gyermek, aki után a szülő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.
2. Az a gyermek, akit egyedülálló szülő nevel.
3. Az a gyermek, akinek családjában 3 vagy több gyermeket nevelnek és a törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.
4. Az a gyermek, akinek – a törvényes képviselője státuszától függetlenül – a fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége (hivatkozva a Gyvt. 41.§ (2) bekezdés a) pontjára.
5. Az a gyermek, akinek a szülője, gondozója (törvényes képviselője) szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni (hivatkozva a Gyvt. 41.§ (2) bekezdés c) pontjára).
6. Az a gyermek, akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem, vagy csak részben tudja.

7. Az a gyermek, akinek mindkét törvényes képviselője dolgozik.
8. Az a gyermek, akinek szülője, gondozója nappali tagozatos iskolarendszerű képzésben vesz részt.
9. Az a gyermek, aki sajátos nevelési igényű.

Az SNI gyermekek felvétele a bölcsődébe akkor történhet, ha a gyermeket ellátó korai fejlesztő és a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság egyeztetett véleménye alapján bölcsődében nevelhető- gondozható, ha a bölcsődei nevelés-gondozás során nem veszélyezteti sem maga, sem társai testi épségét.

A felvételtől vagy az elutasításról a szülők írásbeli értesítést kapnak. A felvétel elutasításával szemben a szülőnek fellebbezési joga van. Kérelmét a fenntartó felé a kézhezvételtől számított nyolc napon belül nyújthatja be. Az ellátás és a felvétel rendjét részletesen a Felvételi Szabályzat tartalmazza. A felvételi kérelmek benyújtása a megüresedett férőhelyekre folyamatos.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével **megállapodást köt.**

A személyes gondoskodás feltételeiről az intézményvezető a szülőt tájékoztatja

- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- panaszjog gyakorlás módjáról,
- a Gyermekjogi képviselő elérhetőségéről,
- fizetendő gondozási, étkezési díjról,
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

Szolgáltatásról szóló tájékoztatás

A szolgáltatás igénybevételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak az intézmény honlapján, szórólapokból a házi gyermekorvosi rendelőben, a védőnői fogadó órákon. Pedagógia Szakszolgálatnál, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál, valamint minden év áprilisában a Nyílt napokon.

Bölcsődénkben a szülők **szóbeli** tájékoztatást a beiratkozás során, majd személyes beszélgetések alkalmával és a szülői értekezleteken, **írásbeli** tájékoztatást a házirend és szórólapok formájában kapnak. A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit, az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját, a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit, a házirendet, a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését, az érték és vagyonmegőrzés módját, a fizetendő személyi térítési díjat. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel. Ebben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak

megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni. A megállapodás aláírásával igazolja, hogy a tájékoztatást megkapta. Házirendünk a törvényben meghatározott keretek között tartalmazza a gyermekek és felnőttek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait. A bölcsődében a házirend az első szülőcsoportos értekezleten ismertetésre kerül, valamint mindenki által jól látható helyen ki van függesztve.

17. A GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓ

Bölcsődénk a gyermek fejlődésének nyomon követése, a **fejlődési folyamat alakulásáról** való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon **dokumentációt vezet**. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, ill. a folyamatosság.

A kisgyermeknevelő által vezetett kötelező dokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A kisgyermeknevelői dokumentáció, a dokumentumok vezetése, tartalma, nyomtatványi formája a **Módszertani útmutató a kisgyermekekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről bölcsődék és mini bölcsődék részére** elnevezésű kiadvány figyelembe vételével történik.

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról. Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz. **A dokumentáció vezetéséhez kérjük a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek megmutatjuk.** A személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

A kisgyermeknevelők kötelesek rendszeresen vezetni a gyermekkel kapcsolatban az **üzenő füzetet**, amely a szülők számára hasznos **információkat tartalmaz a gyermek fejlődéséről, bölcsődei viselkedéséről.** A szülőnek lehetősége van a füzetben leírtakkal kapcsolatban visszajelzést írni a kisgyermeknevelő számára, valamint bármilyen szakmai kérdés feltételére.

Dokumentációk

- **csoporthnapló: Naponta vezetése kötelező.** Ebbe a naplóba értelemszerűen kell beírni a nevelés-gondozás feladatát, tervezését, értékelését. Tartalmazza a gyermekcsoport napi életének főbb történéseit, csoportba felvett gyermekek nevét, jelöli a megjelent és hiányzó gyermekeket, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A kisgyermeknevelőnek **naponta és műszakonként be kell írni az eseményeket, nem lehet utólag dokumentálni.**
- **gyermek-egészségügyi törzslap:** A gyermek felvételével indul és a gyermek bölcsődéből való kimaradásával zárul. Tartalmazza a gyermek és szülők adatait, valamint a nevelésével, gondozásával, egészségével kapcsolatos feljegyzésekre ad lehetőséget (anamnézis, oltások, fertőző betegségek, stb.). A felvételi-, 1-2-3 éves státuszlap, a fejlődési táblákat (fejlődési tábla - étkezés, öltözködés, mosakodás, szobatisztaság, nagymozgások fejlődése, értelmi fejlődés, hangadás és beszédfejlődés rögzítésére, percentiltábla (külön fiú, lány, hossz növekedés és a súlygyarapodás dokumentálása).
- **fejlődési napló: A gyermek-egészségügyi törzslap kiegészítéseként, azzal összefűzve gyermekenként vezetjük. Tartalmazza a bölcsődei élete során a fejlődése állomásait.** Az első találkozás az első bejegyzés, melyet a családlátogatás és a beszoktatás idejére vonatkozó bejegyzések követnek. Utána a családlátogatás összefoglalása. A gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente kell a kisgyermeknevelőnek vezetni az értelmi-, az érzelmi-, a mozgás-, a beszédfejlődésre, a szociális kapcsolatok alakulására, az önellátásra vonatkozó részeket, nagyobb eseményeket.
- **üzenő füzet:** A család és bölcsőde kapcsolattartásának igen fontos formája. A szülő tájékoztatást ad a gyermeke életének korábbi időszakáról, fejlődéséről, otthoni szokásairól.
A kisgyermeknevelő minden olyan lényeges eseményről ír, ami a gyermekkel a bölcsődében történt. Ide jegyzi be a gyermek fejlődésében tapasztalt változásokat (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődés). Használata folyamatosan történik. Az optimális, ha a kisgyermeknevelőn kívül a szülő is folyamatosan ír az üzenő füzetbe, így tájékoztatja az otthoni történésekről a bölcsőde dolgozóit. Vezetése rendszeresen történik. Negyedévente összefoglalót kell készíteni a kisgyermeknevelőnek a gyermek fejlődéséről és az üzenő füzetben a szülő tájékoztatására.

Ellátásról vezetett dokumentációk

- Személyi nyilvántartás vezetése a Gyvt. 139.§ alapján,
- Napi jelen és távolmaradás kimutatása - 2. melléklete a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet
- Gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása - 4. melléklete a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük

Külön nyilvántartás készül a kedvezményben részesülőről.

- Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük (adatszolgáltatás, időszakos jelentés, önellenőrzés). A feladat felelőse az intézményvezető/szakmai vezető.

Az adatszolgáltatás ellenőrzését az e-képviselő végzi.

18. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermekek többsége az éres, fejlődés, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az óvoda érettség jellemzői:

- Főtevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szereti, amit csinál.
- Képes kötődni, érzi, hogy szeretik, a közösséghez tartozik, családjának, társainak örül, a felnőtt - gyerek kapcsolaton túl, a gyerek-gyerek kapcsolatokban is biztonságban, jól érzi magát, szívesen játszik társaival.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat.
- Kialakult én-tudata, én-képe pozitív.
- Nyitott, érdeklődő, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben.
- Több területen önálló, élvezi önállóságát, a gyakorlást, kisebb segítséget igényel.
- Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit akar.
- Képes a konfliktusokat, negatív érzéseket önállóan, vagy felnőtt segítségével feldolgozni.
- Mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ. Érzékeli teste térbe való elhelyezkedését, mozdulatai hatását.
- Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik különböző területeken. Szavakkal fejezi ki szükségleteit.
- Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyerekekkel.
- Szobatiszta, alváshoz sem használ pelenkát. Büszke arra, hogy nem használ pelenkát.
- Együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít.

A gyermekek egészséges fejlődése esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Az intézmények, a család, bölcsőde és óvoda együttműködése fontos a gyermek zavartalan fejlődése és az óvodai adaptáció érdekében.

19. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAI ÉS AZOK VÉDELME

Az ellátást igénybe vevőt megilleti:

- a személyes adatainak védelme,
- a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, (egészségi állapota, személyes körülményei, jövedelmi viszonyai, szociális rászorultság), panasztétel joga.

Gyermekek és szülők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermekek alapvető jogait „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok figyelembe vételével végzi.

A szülő joga, hogy:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza.
- Megismerhesse a gyermekcsoport életét.
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket. A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások biztosítják, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni igényeit, szokásait.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől.
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a mini bölcsőde működésével kapcsolatban.
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje, és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze.
- A bölcsőde házirendjét betartsa.
- Gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni.

A gyermek joga, hogy:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.
- A lelkiismereti és vallási szabadsághoz.
- Nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozás tiszteletben tartásához.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- Gyermekjogi képviselő ellátja a gyermek törvényben meghatározott jogainak védelmét, érvényesítését.

Érdekképviselő

- A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó

Gyermekjogi képviselőhöz fordulhat az alábbi panaszokkal:

- az intézményi ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, valamint,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

- A bölcsődében **Érdekképviselői Fórumot** kell működtetnie, mely a bölcsődei Érdekképviselői Fórum Szabályzata szerint működik.

Az intézményi munkavállalók jogai és védelme

A bölcsődében közalkalmazotti jogviszonyban csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény 15.§ (8) bekezdés szerinti kizáró okok. A szolgáltatásokat végzők közfeladatot ellátó

személynek minősülnek. A személyes gondoskodást végzők jogainak védelme a mindenkor hatályos Munkatörvénykönyv, és a Kjt. alapján történik.

A személyes gondoskodást végző személyek esetében a munkavállalót megilleti:

- Hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait, munkájukat elismerjék.
- A munkáltató megfelelő és biztonságos munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- A bölcsőde munkatársának joga, hogy a szakmailag elfogadott módszerek közül - a hatályos jogszabályi keretek között - szabadon válassza meg az adott esetben alkalmazandó beavatkozási formát.
- Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

A bölcsődei hálózatban a dolgozók érdekvédelmét a **Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete** látja el, amelynek ügyrendjét a mindenkor hatályos Munkatörvénykönyv szabályozza.
www.bddsz.hu

A szakmai érdekképviselőket a **Magyar Bölcsődék Egyesülete** biztosítja.
www.magyarbolcsodekegyesulete.hu

A gyermekvédelmi feladatokat az intézményben gyermekvédelmi felelős látja el.

Ha a bölcsődében gyermeket veszélyeztető problémát észlelünk, az intézményvezetővel együtt jelezzük. A gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről a szülőket a nevelési év elején tájékoztatjuk.

Tevékenységünk célja, hogy segítséget nyújtsunk a családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó ok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés), helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség).

A feltárt problémáknak megfelelően együttműködünk a családokkal, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálattal és minden olyan intézménnyel, aki segítségére lehet a családnak, azon keresztül a gyermeknek.

20. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEGE, BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

Képzés, továbbképzés

A kisgyermeknevelő kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. és a 8/2000 SZCSM. rendelet szabályozása alapján történik. A kötelező továbbképzések intézményi koordinálása az intézményvezető feladatkörébe tartozik. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető.

A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A továbbképzési időszak tartama négy év. Továbbképzési ütemterv alapján szerveződik a kisgyermeknevelő részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítása.

2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztésre került a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Minősítésük, a pedagógus minősítési rendszeren belül történik.

A kötelező továbbképzéseken túl bölcsődénkben rendszeres **csoport továbbképzéseket, megbeszéléseket** szervez az intézményvezető/szakmai vezető a bölcsőde dolgozói számára.

A témák változatosak, mindenki számára érdekesek, aktuálisak. Továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő érdeklődési körének, és az aktualitásoknak.

21. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

Bölcsődénkben ellenőrzési feladatot végzünk, az éves terv alapján. A nevelési-gondozási munka felelős vezetője a szakmai vezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Az intézményvezető által végzett ellenőrzés az ellenőrzési tervnek megfelelően történik. Kiterjed a gyakorlati munkára és a dokumentáció vezetésére is.

Az intézményvezető évente ellenőrzi a kisgyermeknevelő gyakorlati munkáját, és folyamatosan ellenőrzi a dokumentáció vezetését. Minden nevelési év végén átfogó értékelést végzünk, az értékelésbe bevonjuk a szülőket is, évente egy alkalommal kérdőív (szülői elégedettségi) formájában kérjük ki véleményüket. A kérdőívet értékeljük, megvizsgáljuk a bölcsőde erősségét, gyengeségét. Intézkedési tervet készítünk a feltárt hiányosságok javítása érdekében. A kérdőívek összesítése után a szülőket tájékoztatjuk szülőcsoportos értekezlet keretében.

A fenntartó évente egy alkalommal átfogó ellenőrzést végez a Gyvt. 104. § (e) pontja alapján.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

***Ezen szakmai program a Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde
Bóbita Bölcsődéje részére készült.***

A szakmai program visszavonásig érvényes.

***A Szakmai Programot Szabadbattyán Nagyközségi Önkormányzat
...../2023. (IX.25.) sz. határozatával elfogadta.***

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Módosítása a 15/1998. NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása folyamatos.

A Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde bélyegzőjének lenyomata:

Intézményvezető

MELLÉKLETEK

Felvételi könyv száma:

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről: **Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéje, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, képviselőjében eljáró:** Hufnágelné Bán Irén intézményvezető (továbbiakban Intézmény) valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

1. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:

Leánykori neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Személyi igazolvány száma:

E-mail cím:.....

között, az alábbi feltételek szerint.

2. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

2. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete:év.....hó.....napjától
a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja:évhónap

3. Ellátás időtartama:

- határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig. *
- határozott időre:-ig biztosítja. *

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

* A megfelelő aláhúzendő.

A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is. A bölcsődei ellátás keretében a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek hatéves koráig fejlődését biztosító fejlesztő felkészítésben és nevelésben vesz részt.

A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei:

A jogosultsági feltételek megszűnésével: Gyvt. 37/A.§ és Szabadszabvány Nagyközség Önkormányzata a felnőtt és gyermek személyes gondoskodást nyújtó ellátásáról szóló önkormányzati rendelet alapján az ellátás megszűnik:

- Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam-letelével,
- Jogosultsági feltételek megszűnésével.
- Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérvényezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirend ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei okai már nem állnak fenn.
- Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást három hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.

A házirend súlyos megsértése: A házirend súlyos megsértésének minősül, ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben az intézményvezető gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- a térítési díj rendezésére,
- az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károkra.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- a nevelés és gondozás feltételeit,
- szakszerű nevelést- gondozást, testi-lelki szükségletek kielégítését, a fejlődés és a szocializáció segítését,
- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a bölcsődei ellátás tekintetében meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,

- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelőt), egyéni bánásmódot,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítését,
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést,
- a bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:

- a házirend megismertetését,
- adaptációhoz szükséges időt és feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon,
- az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.

4. A Gyvt 33. § (1), (2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor, ellátás esetén az **ellátás megkezdésekor tájékoztatni** kell az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét. Az ellátás igénybevételének megkezdésekor a gyermek ellátását biztosító intézmény szóban és írásban az alábbiakról tájékoztatja a törvényes képviselőt:

- a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni,
- c) az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről,
- d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- e) az intézmény házirendjéről,
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- g) a fizetendő személyi térítési, illetve személyi gondozási díjról,
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

5. A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végen aláírásával nyilatkozik.

6. A törvényben meghatározottak szerint (1997. XXXI. tv. 146.§ - 151. §) a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától az Intézménynek megfizetni.

7. Az 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 147.§.(2) A bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére

és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján a bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét Szabadszállás Nagyközségi Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. Szabadszállás Nagyközségi Önkormányzat a felnőtt és gyermek személyes gondoskodást nyújtó ellátásáról szóló 16/2023. (VIII.22.) rendelete alapján:

- az intézmény térítési díját **gondozásra 600,- Ft/nap.**

Szabadszállás Nagyközségi Önkormányzat 13/2022. (VII.29.) számú a gyermekek napközbeni ellátásáról szóló rendelet alapján:

- az intézmény **étkezési térítési díja 565,- Ft+Áfa /nap**

Érvényes 2023. október 1-től megszűnésig.

8. A gyermekek étkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei: A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenesen étkeznek, ha:

- ✓ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ✓ tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, vagy a családban tartósan beteg gyermeket nevelnek,
- ✓ a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- ✓ a családban az egy főre jutó jövedelem a legkisebb nettó munkabér 130 %-át nem haladja meg,
- ✓ a gyermeket nevelésbe vették.

9. A személyi térítési díjról szóló részletes tájékoztatást, valamint a személyi térítési díj mértékéről szóló értesítést a szülőknek meg kell kapnia.

10. A bölcsődei étkezésért fizetendő személyi térítési díjat, valamint a bölcsődei gondozás térítési díját a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

A térítési díjat havonként a tárgyhónap 10. napjáig kell befizetni (328/2011. Korm.rend.16. § (1). alapján), készpénzben, vagy átutalással.

11. A havonkénti befizetés elmulasztása esetén az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban értesíti, s kéri az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telik el, az intézményvezető nyilvántartásba veszi a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot. Írásban értesíti a Fenntartót.

12 Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, az intézményvezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülőnek fizetni kell. A lemondást minden reggel 9 óráig tudják a szülők telefonon, személyesen megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

13. A bölcsődei gondozás személyi térítési díját akkor is teljes hónapra kell megtéríteni, ha a gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe.

14. Az ünnepek miatti, munkarendben bekövetkezett változásokról időben értesítést kapnak a szülők. Nyári időszakban 4 hétig zárva tart a mini bölcsőde, melynek időpontjáról a szülőket a törvényi előírásnak megfelelően febr.15-ig tájékoztatjuk. December hónapban a két ünnep között (az iskolai téli szünethez igazodva, kb. december 22-31.) a bölcsőde zárva tart.

A Bölcsődék Napja április 21-e, nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap.

15. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

16. A bölcsődében a Gyvt. 35-36. § alapján a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat. Az intézményvezető, ha 15 napon belül nem küld értesítést, vagy nem elégedett a tett intézkedéssel a panaszos a fenntartóhoz, vagy a Gyermekjogi képviselőhöz fordulhat. A panaszt az Intézményvezetőnél kell benyújtani.

17. A szülő panaszával a bölcsődében működő Érdekképviselői Fórum felé is fordulhat.

18. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Szabadbattyán Nagyközségi Önkormányzatához fordulhat.

19. A személyes adataim kezeléséről a 2011.évi CXII. tv. 5.§(1), a 1993. évi III. tv. 20.§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről. (KENYSZI)

20. Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat és videofelvételeket a bölcsőde szakmai anyagaiban (szakmai program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciákon, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben stb.) felhasználhassa, és nyilvánosságra hozhassa.

igen

nem

Az ellátást igénylő kijelenti, hogy a megállapodásban és a házirendben foglaltakat megismerte, megértette és aláírásával egyidejűleg egy példányát átvette.

Szabadbattyán, 20..... év hónap

Szülő/gondviselő

Intézményvezető

A megállapodás 1. sz. melléklete:

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSA

Intézmény neve:

Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéje

Gyermek neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szülő adatai:

Fizetésre kötelezett neve:

Születési ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Mentesség jogcíme **gondozási díj** esetén*:

- ✓ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ✓ tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- ✓ a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- ✓ átmeneti gondozásban részesül vagy nevelésbe vett gyermek,
- ✓ a gyermeket védelembe vették.

Mentesség jogcíme **gyermekétkeztetés** esetén*:

- ✓ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ✓ tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, vagy a családban tartósan beteg gyermeket nevelnek,
- ✓ a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- ✓ a családban az egy főre jutó jövedelem a legkisebb nettó munkabér 130 %-át nem haladja meg,
- ✓ a gyermeket nevelésbe vették.

*A megfelelő aláhúzendő, a jogosultságot igazoló határozat, szakorvosi igazolás, Gyvtr. szerinti igazolás csatolandó

TÁJÉKOZTATÁS A DÍJFIZETÉS ÖSSZEGÉRŐL

1. Intézményi térítési díj:

Szabadbattyán Nagyközségi Önkormányzat a felnőtt és gyermek személyes gondoskodást nyújtó ellátásáról szóló 16/2023. (VIII.22.) rendelete alapján:

- az intézmény térítési díját **gondozásra 600,- Ft/nap/fő**

Szabadbattyán Nagyközségi Önkormányzat 13/2022. (VII.29.) számú a gyermekek napközbeni ellátásáról szóló rendelet alapján:

- az intézmény **étkezési térítési díja 565,- Ft+Áfa /nap/fő,**

Érvényes 2023. október 1-től megszűnésig.

2. Gyermekek személyi térítési díja:

Gondozásra: Ft / nap

Étkezésre : Ft /nap

Díj fizetés kezdete:-től megszűnésig.

3. A személyi térítési díjat minden hó 10-ig kérnénk átutalni vagy befizetni az intézmény számlaszámára:

Szabadbattyáni Cifrakert Óvoda-Bölcsőde
Bankszámlaszáma: 11736006-15365972

Szabadbattyán, 202.....

Intézményvezető

A megállapodás 2. sz. melléklete:

SZÜLŐI NYILATKOZAT TOVÁBBI BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSRÓL

Gyermek neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szülő neve:

Születési ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Gyvt. 42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható, ha a harmadik életévét:

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Alulírottszülő nyilatkozom, hogy
gyermekem tölti harmadik életévét.

Kérem, hogy részére további mini bölcsődei ellátását biztosítani szíveskedjen.

Tudomásul veszem, hogy/..... nevelési év végéig a Szabadszállás Cifrakert Óvoda-Bölcsőde Bóbita Bölcsődéjének (8151 Szabadszállás Battyáni u. 4/a.) ellátottja marad.

Szabadszállás, 202.....

Szülő aláírása